

به مناسبت روز جهانی خاک عنوان شد، درخواست فائو از کشورهای عضو/۴ راهکار برای حفاظت از خاک

فائو از کشورهای عضو این سازمان خواست تا شیوه‌های مدیریت خاک و کشاورزی بهینه‌تری همچون بوم‌شناسی کشاورزی، کشاورزی ارگانیک، کشاورزی حفاظتی و دارکشت‌ورزی را به منظور حفاظت از خاک اتخاذ کنند.

به گزارش صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از دفتر نمایندگی سازمان خواربار و جهانی (فائو) در ایران این سازمان به مناسبت روز جهانی خاک در بیانیه‌ای اعلام کرد: خاک سالم اهمیتی حیاتی برای تداوم رشد پوشش گیاهی طبیعی و مدیریت‌شده، تأمین خوراک دام، فیبر، سوخت، محصولات پزشکی و دیگر خدمات اکوسیستمی همچون تنظیم اقلیم و تولید اکسیژن دارد. خاک حاصلخیز از طریق تأمین مواد مغذی، ذخیره آب و تأمین بستر لازم برای ریشه‌دواندن موجب رشد گیاهان می‌شود. در مقابل، پوشش گیاهی، درختان و جنگل‌ها از طریق تثبیت خاک، نگهداشت آب و چرخه تغذیه، و کاهش فرسایش ناشی از آب و باد، مانع از تخریب خاک و بیابان‌زایی می‌شوند.

در این بیانیه آمده است: تخریب خاک در بسیاری از موارد نتیجه مستقیم مدیریت ضعیف خاک است. کاهش پوشش گیاهی و محصولات آن همچون خوراک دام، فیبر، سوخت و محصولات پزشکی (که پیامد تخریب خاک هستند) تأثیری منفی بر بهره‌وری خاک، سلامت انسان و دام، و فعالیتهای اقتصادی دارند. در مقابل، پوشش گیاهی، خصوصاً پوشش گیاهی فشرده و سالم، موجب حفظ خاک در برابر عوامل فرسایش همچون باد و آب شده و می‌تواند بهره‌وری خاک را افزایش دهد.

فائو از تلاش‌ها و برنامه‌های ملی به منظور اعمال نظام‌های مدیریت پایدار در چراگاه‌ها، جنگل‌ها و دیگر اراضی دارای پوشش گیاهی به‌منظور کنترل فرسایش و حفظ خاک حمایت می‌کند؛ اقداماتی که به‌نوبه خود موجب حمایت از معیشت روستاییان، حفظ تولیدات دامی، بهبود رشد پوشش گیاهی و حصول اطمینان بابت استفاده‌های کنونی و آتی از مواد خام می‌شوند.

فائو با گرامی‌داشت روز جهانی خاک از تمامی دست‌اندرکاران و مردم اقصی‌نقاط جهان می‌خواهد تا در راستای «توقف فرسایش خاک» و حفظ پوشش گیاهی که اهمیت زیادی برای «آینده ما» دارند گام بردارند.

خاک و نقش‌آفرینی در مقابله و سازگاری با تغییرات اقلیمی

فائو همچنین عنوان کرده است: خاک سالم تأمین‌کننده بزرگترین منبع ذخیره خاکی کربن است. خاک اگر به‌صورت پایداری مدیریت شود، از طریق ذخیره کربن (ترسیب کربن) و کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در جو زمین، می‌تواند نقش مهمی در کاهش تأثیرات تغییرات اقلیمی ایفا کند.

از سوی دیگر، اگر مدیریت ضعیفی بر خاک اعمال شود یا به شیوه‌های ناپایداری مورد بهره‌برداری قرار گیرد، کربن موجود در خاک به صورت دی‌اکسید کربن وارد جو زمین می‌شود، که به‌نوبه خود موجب افزایش تغییرات اقلیمی می‌شود.

با احیای خاک‌های تخریب‌یافته و اتخاذ شیوه‌های حفاظتی خاک، می‌توان انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از فعالیتهای کشاورزی را کاهش داد، ترسیب کربن را ارتقا داد و در برابر تغییرات اقلیمی تاب‌آوری بیشتری را ایجاد کرد.

براساس گزارش فائو، تغییرات اقلیمی تهدیدی جدی برای امنیت غذایی جهانی است، تهدیدی که صرفاً ناشی از تأثیر تغییرات اقلیمی بر خاک

نیست. تغییرات در دما و الگوی بارش - که ناشی از تغییرات اقلیمی هستند - نیز می‌توانند تأثیرات زیادی بر مواد آلی و فرآیندها داخل خاک همچنین گیاهان و محصولات که به واسطه آنها رشد و نمو می‌کنند داشته باشند. بر این اساس، تغییر و تحول اساسی در کشاورزی و شیوه‌های مدیریت اراضی لازمه مقابله با چالش‌های مرتبط با امنیت غذایی و تغییرات اقلیمی در جهان هستند.

فائو از کشورهای عضو می‌خواهد تا شیوه‌های مدیریت خاک و کشاورزی بهینه‌تری همچون بوم‌شناسی کشاورزی، کشاورزی ارگانیک، کشاورزی حفاظتی و دارکشت‌ورزی را اتخاذ کنند. این شیوه‌ها موجب تولید خاک حاصلخیز و سرشار از مواد آلی (کربن) می‌شود؛ خاکی که به میزان کمتری مستعد فرسایش و بیابان‌زایی است. این شیوه‌ها همچنین موجب حفظ خدمات اکوسیستمی حیاتی همچون چرخه‌های هیدرولوژیک و تغذیه می‌شوند که برای حفظ و افزایش تولیدات غذایی ضروری هستند.

همانگونه که در شعار امسال روز جهانی غذا مورد تأکید قرار گرفته است، فرسایش بزرگترین تهدید برای کیفیت خاک است و موجب تضعیف ظرفیت خاک در کاهش ریسک‌ها و تأثیرات تغییرات اقلیمی می‌شود. فائو از تمامی دست‌اندرکاران و مردمان اقصى نقاط جهان می‌خواهد تا برای «توقف فرسایش خاک» جهت «حفظ آینده‌مان» دست به کار شوند.

سرویس خبری: کشاورزی